

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Kontaktní a respektující výchova jako volba současných rodičů

Jméno autorky: Monika Beranová

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Autorka si pro závěrečnou práci vybrala vysoce aktuální, teoreticky i metodologicky nosné téma výchovy v současné české rodině. Práci pojala jako teoreticko-empirickou, přičemž empirické šetření je kvalitativního charakteru. Práce se opírá o veliký počet původních odborných prací. Autorka práci strukturovala do úvodu, sedmi kapitol a závěru. Práce je doplněna souborem užitých zdrojů odborné literatury a seznamem příloh.

Těžiště předložené práce je v analýze současné rodiny. Autorka správně vychází z celospolečenského, sociálně ekonomického kontextu, ve kterém rodina funguje. Dobu, ve které rodinu sleduje označuje jako postmoderní. Je chvályhodné, že nevytrhuje rodinu z kontextu doby, mohla si však některých procesů, které se v postmoderní společnosti odehrávají všimnout ještě více, neboť ty právě ovlivňují chování a fungování rodiny. Např. plnění, či neplnění funkcí rodiny vyplývá právě z procesů, které se odehrávají v postmoderní společnosti.

V úvodu autorka odůvodňuje volbu tématu, vymezuje cíl práce a cíl empirického šetření. Škoda, že další metodologické vymezení schází. Naopak zbytečná je anotace sledované problematiky prostřednictvím některých titulů odborné literatury. Teoretická část je obsahem prvních čtyř kapitol práce. Podstatou je kapitola čtvrtá, která je zaměřena na a problematiku kontaktního a respektujícího rodičovství. V této kapitole využívá autorka kulturní antropologie. Je škoda, že si např. nevšímá, jak kontaktní výchova probíhala u starých Slovanů, nebo v některých sociálních skupinách v Čechách a na Moravě ještě koncem 20. století (např. zemědělci na Moravském Slovácku).

Následující kapitoly jsou věnovány empirickému šetření. Schází teoretická východiska, tj. stav poznání sledovaného problému od kterého se odvíjí pojetí empirického šetření. Formulován je dodatečně vědecko-výzkumný problém, hlavní a dílčí výzkumné otázky. Zbytečně autorka uvádí některá poučení z metodologických zdrojů a návody, jak postupovat. Naopak schází, z čeho ji vyplynuly kategorie a podkategorie. Kategorie, které zvolila jí neumožnily přesněji zachytit přístupy ke kontaktní a respektující výchově.

Po stránce formální a jazykové je předložená práce zpracována standardně, i když výhrady je možno mít k anotaci. Málo vypovídá o tom, čeho bylo skutečně bádáním dosaženo. V závěru pak naopak autorka jasně konstatuje splnění cíle. Zbytečně opakuje některé získané poznatky. Utajeno zůstalo, zda měla i nějaké problémy se zpracováním práce. Naopak ukazuje, kam dále by problematiku posouvala, kdyby se jí i nadále badatelsky věnovala.

I přes uvedené námitky, předloženou závěrečnou práci autorka prokázala, že si osvojila základy vědecké pedagogické akribie a proto doporučuji práci přijmout jako diplomovou.

Hodnocení: C

V Hradci Králové 3. 5. 2022

Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.